

לד א מיי' פיס מהלכות
יודי תורה הל' ג
לב מיי' פ' מהל'
גירוסין הל' נוסח
עשין כ טו"ע א"ע
סימן קמא טע"ס :
ל' ג מיי' פ' מהל'
סנהדרין הל' ד
מגז לאוין דמ' טו"ע
מ' טע"ס :
[ע' נמוכות כה:]

[וע"פ חוספות שנת כה:
ד"ה סדין וחוספות
נמוכות מ' ד"ה סדין]

חוספות ישנים

כבר אליהו בשר הכרמל
וא"ת דלמא שאני הכה
[שהיה] על פי סדנור
דכתיב ודברנין כן עשיתי
י"ל דמקדש הכל לפי
שעה שעת לו משמע א"י
שלא נבטלו המקדש וא"ת
נבטלו המקדש לעולם י"ל
לשמוע לו וא"ת אמאי
לא משני שאני אליהו
דמקדש וי"ל דמקדש
אפילו אמר לך נביא
עקור משמע דבכל נביא
מיידי וס"ה לנחמיה :
שניידור רבנן לנבטלו
בעילת זנות י"מ משום
דבר מניין מן המקדש
בביתא ולא נסירה דמ"ה
לא עקרי קדושין
דאורייתא וא"ת א"כ
יכולין ממזרים לטבול
שיקן לה גט ע"י שית
ויבטלו שלא בפניו ונמא
אפקעינהו רבנן לקדושי
מיתא ומנאלה שאני
היתא אשח א"ש כהונה
וכן נמי קשה ליתוס שמה
ותקפה על דתאונתו וי"ל
דא"כ היתא אשח ורואין
הוא מתכוין לא נפקע
הקדושין : ע"י מההיא
דמא יתקפה על דתאונת
אין זה חסיו כיון
דמן הדין יכול לעשות כן
וא"ת א"כ איך מניח
מיתא בלשח א"ש כהן
התורה הוי התורה כהן
דמא יתקן לה בעל גט
ע"י שית ויבטלו עשין
כפניו ומנאלה שאני היתא
אשח א"ש עשול : וי"ל
כיון דהשתא ודאי ק"ל
עברה דהא אשח א"ש הוי
משום מעשה שיקול לבא
לא קריין לה התרת
ספק וזכר היתא הוי
דאמריין אמרו לו אל
תשה דהוי התרת
ספק לפי שכל זמן שהוי
לפניו כמו שהוא עשין
ודאי לא עבר : מאי
טעמא אמור רבנן בעל
מיפר : ותימה דא
אמריין הכה דהפסד
דריס דאורייתא וי"ל
ד"ס מ"ה טעמא אמור
רבנן בעל מיפר נדרים
שאין כסס עיני נפח
דלוי מיפר מדאורייתא
כי הוי דאמריין לעיל
דמיפר משום דכל טורח
על דעת בעל טורח
משום שלא התנה ויטו
ענין שפי' לעיל גבי
כחוסה א"כ וי"ל אמור
רבנן לאו דוק :

כולהו נמי שב ואל תעשה הוא : וא"ת מדין בליתיה היכי שב
ואל תעשה דמי מכה בלית דבת חובא היא ואין זו
לית הרי עובר בידים וי"ל דבשעת עינוף אכתי לא מייחב עד אחר
שנתעטף דכסודן משמע שאלה מטוסה זה כבר ואשר תכסה זה
אחר לדרשא אחריתא כדאמריין
במנחות (דף מה' וס') ולאחר שנתעטף
דמתחייב שב ואל תעשה הוא וא"ת
בפרק מי שמתו (ברכות כ' וס')
משמע כשהוא לבוש כלאים ואין
שטמן לא חשיב שב ואל תעשה אלא
עמוד ועשה ואר"י דשאי כלאים
דעיקר האיסור בשעת לבישה שלבש
באיסור אבל כהן לא מתחייב עד אחר
שנתעטף כדפרישית ומיהו קשה
מדמכרינן להתעטף בלית משמע
דבשעת העינוף עבד מלוא
ומלשון להתעטף מוכיחין נמי
[בה"ג] דקיימא לן בלית דחובת
גברא הוא :

ולגומר מינה : וא"ת שאני
הסם דעל פי הדבור
היה מתגבר לעבור והכי נגמר מיניה
לעבור משום תקנתא דרבנן שלא על
פי הדבור ונראה דכיון דעל פי הדבור
שרי משום טורח שעה הוא הדין שלא
על פי הדבור שהרי אין נביא רשאי
לחדש דבר מעשה דנפקא לן במגילה
(דף ב') מקדש וא"ת דלמא בפרק
אלו הן הנחמקים (פאהדין פס' וס')
היכא דמוחק שאני דאי לא תימא הכי
אברהם היכי שמת ליה יחזק בשר
הגזירה אליהו בשר הכרמל היכי
סמכי עליה ועבדי שחטי חוץ אלא
היכא דמוחק שאני ובאליהו למה לן
משום דמוחק הוא משמע דאפילו
בלא נביא שרי נמי לבית דין לעבור
משום מיגדר מילתא ואר"י משום
דאיחזק בנביאות היו סומכים עליו
במה שהיה מבטין בירידת אש
ושחמטין על הבטחון קדשים בחוץ
שכחונו ונפלתו חרר אש מן השמים
ויהי מיגדר מילתא שיתקדש שמו של
הקב"ה ברבים וע"י כך יחזרו ישראל
למוטב : **ברך** דמקדש אדעתא דרבנן
מקדש : פ' בפרק השולח (גיטין ג')
[וע"פ חוס' ב"ב מה:] :

טעמא מאי אמור רבנן מליאת
האשה לבעלה משום דלא
תיבוי ליה איבה : תימה דבריש
מליאת האשה (כחונות סו' וס') דלמרי
מליאתה כהעדפה על ידי הדחק דמי
משמע דמליאתה תחת מזונות כמו
מעשה ידיו כיון דמדמי ליה להעדפה
והכא משמע טעמא דמליאת משום
איבה ומיהו מניח למימר דמעשה
ידיה משום איבה הן כדאמר בפרק א"ע"ס (ס"ה יח') קסבר כי תקיט
רבנן מזוני עיקר ומעשה ידיה משום איבה אבל קשיא כיון דמליאת
ומעשה ידיה תריוויהו משום מזונות ואיבה מאי שנא דגבי מליאת
קאמר טעמא משום איבה וגבי מעשה ידיה קאמר משום דקמחונא
הוא ליה למימר בדריוויהו דר טעמא : **היראה** בת ישראל נפסלה
מן הכהונה פשיטא : וא"ת אמאי פשיטא והא בפרק ד' אחין (לעיל לה)
והא אינטייר ליה למידק ממתינתין דאשת ישראל שנאנסה דפסולה מן
הכהונה ואומר ר"י דהתם לא אינטייר למידק אלא משום שאף על פי
שמותרת לבעלה אפי' הכי פסולה לכהונה אבל הכא כיון דאשמעינן
מתני' דאסורה לבעלה מדרבנן דקתני תלא מזה ומזה פשיטא דפסולה
נמי לכהונה כיון דמדרבנן נמי קריין ביה ונעמאה :
אמר

במסכת קידושין (דף ב') וג"ש בסיני נאמרה וכל י"ג מדות ואי קידושי כסך מדרבנן מי קטלינן נפשא עלייהו דבעל ארוסה בסקילה ועוד מאי
פשיטא דשני שויה רבנן כ' הא קשיא ליה היכי מלו רבנן לאפקועי מידי דאורייתא ומשני ליה שויה רבנן הא נמי אפקעתא היא : שסי

אמר ליה רב חסדא *לרבא : בעאי לאותובך ערל הוא ואומר
הי עוקרין בית דין דבר מן ההורה : ערל . דלמא בפסחים (דף כז')
הפוסק מן הערלה כפורש מן הקבר וגר שנתגייר ערב הפסח אין
שוחטין עליו ואמר בגמרא טעמא דבית הלל גזירה שמה יטמא לשנה
תורה אור הבאה כו' בפרק האשה אלמא משום
גזירה דרבנן מבטלינן ליה מפסח :
הוא . שבות ולית עלה בשבת אלא
איסורא דרבנן ועומדת בפני הפסח
ומבטלו דלמרי' *הוא שבות ואינה
דוחה שבת : ואומר . לגבי מילה אמור
רבנן (פסח דף קל') אין מבאין אותו
דרך גגות וקדפיות והואל דידהו
מדרבנן ומיעקרא מילה בזמנה :
וסדין בלית דמדאורייתא שרי דכתיב
גדלים תעשה לך וגו' רבנן משום
כסות לילה שפטור מן הלית והוי
כלאים שלא במקום מלוא במסכת
מנחות בהכלת (דף מ') : וכשני
עלמא . לא קבלתי מרבתי ומ"מ כך
נראה דשני וכשר הדבר שטן
במסכתא ותייבי לה במסכת בילה
בגמרא פרק שני (דף כ') כשני עלמא
ששחטן שלא לשמן הסם יזרק והבשר
יאכל דכל הזבחים שזבחו שלא לשמן
כשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם
חובה והרי הן כשלמים דעלמא ואם
היתה שבת שחלה ערלה בשבת
ומימנה שבת לנחות אלא לשמן וטעם
זה ושגג בשלא לשמן לא יזרק ואם
זרק אורלה כו' והא הכא דרייקה
בשבת שבות בעלמא הוא כדשנינן
התם שאני שבות דשבת כו' וקתני לא
יזרק ועקרא שבות דרבנן ג' עשה
דרייקה דם ודחקתה אימורים
ודאכילת בשר אלא שב ואל תעשה
שאי : שופר ולולב מזאת עשה
ומבטלינן להו בשבת מדרבנן משום
גזירה שמה יעלט בידו כו' : אליו
תשמעון . כדכתיב אמת כתיב : כגון
אליהו בשר הכרמל . שהקריב בבמה
ושעת איסור הכמות היתה ואיכא
כרת דשחטי חוץ וכתר דהעללה :
מיגדר מילתא . לעשות גדר ותקנה
כי התם שהשיבן על ידי כן מעבודת
טובים : **ביטול** . בעל ששלח גט
לאשתו וקדם ובא אללה או ששלח לה
שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל
הא הכי זה בטל ותקן (גיטין דף לב')
בראשונה היה עושה בית דין במקום
אחר ומבטלו ולא היה מודיע לה
התקין רבן גמליאל הזקן שלא יהיו
עושין כן מפני תקון העולם דיומנין
דמבטלו ולא ידעה ואיכא זכניה
ממזרים ועלה תני בטלו לגט לפני בית

אמר ליה בעאי לאותובך ערל הוא ואומר
סדין בציצית וכבשי עצרת ושופר ולולב
השתא דשנית לן שב ואל תעשה לא מיעקר
הוא כולו נמי שב ואל תעשה גינהו ת"ש
*אליו תשמעון *אפילו אומר לך עבור על
אחת מכל מצות שבחורה כגון אליהו בשר
הכרמל הכל לפי שעה שמע לו שאני התם
דכתיב אליו תשמעון ולגומר מיניה מיגדר
מילתא שאני : ת"ש *בטלו מבטלו דברי
רבי רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו יכול
לא לבטלו ולא להוסיף על תנאו *א"כ מה
כח ב"ד יפה והא הכא דמדאורייתא בטל
גט ומשום מה כח בית דין קא שרינן אשת
אישה לעלמא מאן דמקדש אדעתא דרבנן
מקדש *ואפקעינהו רבנן לקידושין א"ל רבינא
לרב אשי התינה דקדיש בכספא קדיש
בביאה מאי איכא למימר שויה רבנן לבעילתו
בעילת זנות ת"ש א"ר אלעזר בן יעקב
*שמעתי שב"ד מכין ועונשין שלא מן התורה
ולא לעבור על דברי תורה אלא לעשות סייג
לתורה ומעשה באדם אחד שרכב על סוס
בשבת בימי יונים והביאוהו לב"ד וסקלוהו
לא מפני שראוי לכך אלא שהשעה צריכה
לכך ושוב מעשה באדם אחד שהמיה באשתו
תחת התאנה והביאוהו לבית דין והלקוהו לא
מפני שראוי לכך אלא שהשעה צריכה לכך
מיגדר מילתא שאני : ולא זה וזה מטמאין
לה : מנלן דכתיב *כי אם לשארו הקרוב אליו
ואמר מר *שאריו זו אשתו וכתיב *לא יטמא
בעל בעמיו להחלו יש בעל שמיטמא ויש
בעל שאין מיטמא הא כיצד מיטמא הוא
לאשתו כשרה ואינו מיטמא לאשתו פסולה :
ולא זה וזה זכאין במציאתה וכו' : טעמא מאי
אמור רבנן מציאת אשה לבעלה כי היכי
דלא תיהוי ליה איבה הכא תיהוי ליה איבה
ואיבה : ובמעשה ידיה : טעמא מאי אמרי
רבנן מעשה ידיה לבעלה משום דקאכלה
מזוני הכא כיון דמוזני לית לה מעשה ידיה
לאו ידיה : ולא מיפר נדריה : טעמא
מאי אמר רחבנא *בעל מיפר כדי שלא
תתנגה הכא תתנגה ותתנגה : היתה
בת ישראל נפסלה מן הכהונה וכו' :

פשיטא

דין במקום אחר אחר תקנתרנן גמליאל מבוטל : והא הכא דמדאורייתא
מאי מבטל ליה יעד דמטי לידה דכתיב (דברים כד') ונתן בידה ועד דמטי
לידה לאו גיטא הוא : **כח ב"ד יפה** . שהתקין שלא לעשות כן : **אדעתא**
דרבנן . יתולה בדעת חכמים דהא כדת משה וישראל קאמר : **ואפקעינהו**
רבנן . על ידי גט זה לקידושין מינה ושוינהו למעוה דקידושין מתנה
למפרע דהפקר ב"ד היה הפקר : **התינה קדיש בכספא** . איכא למימר
אפקעתא דשוינהו למעוה מתנה : **קדיש בביתא** . מאי אפקעתא איכא
למימר האי ביתא מאי שויה : **א"ל** . כיון דבדעתא דרבנן תלה ורבנן
אמור דכי ייב לגט כי האי תבטל ביאה דתיבוי . בעילת זנות וא"ת
דלמרי תינה קדיש בכספא דקידושי כסף דרבנן קדיש בביתא דקידושין
דמדאורייתא יטוה מאי איכא למימר ומעוה גדול הוא בידם דקידושי
כסף דאורייתא יטוה ומג"ש דקיהא קיהא עפרון גמר לה

במסכת קידושין (דף ב') וג"ש בסיני נאמרה וכל י"ג מדות ואי קידושי כסך מדרבנן מי קטלינן נפשא עלייהו דבעל ארוסה בסקילה ועוד מאי
פשיטא דשני שויה רבנן כ' הא קשיא ליה היכי מלו רבנן לאפקועי מידי דאורייתא ומשני ליה שויה רבנן הא נמי אפקעתא היא : שסי

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones